

Sygn. akt VII Pa 44/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk (spr.)

Sędziowie: SO Zbigniew Szczuka

SO Renata Gąsior

Protokolant: Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 maja 2017 r. w Warszawie

sprawy z powództwa K. F.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w L.

o ustalenie istnienia stosunku pracy

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku częściowego Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 grudnia 2016 roku sygn. akt VI P 89/16

1. oddala apelację,

2. zasądza od pozwanego (...) Sp. z o.o. w L. na rzecz powódki K. F. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

SSO Renata Gąsior SSO Marcin Graczyk SSO Zbigniew Szczuka

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 grudnia 2016 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu sprawy z powództwa K. F. przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w L. o ustalenie istnienia stosunku pracy, wynagrodzenie, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, ekwiwalent za urlop wypoczynkowy w pkt 1 ustalił, że powódkę K. F. oraz pozwanego (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. łączył stosunek pracy w okresie od 25 listopada 2013 roku do 30 września 2014 roku w pełnym wymiarze czasu pracy, natomiast w pkt 2 oddalił powództwo o ustalenie istnienia stosunku pracy za okres od 3 września 2013 roku do 24 listopada 2013 roku.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego:

W odniesieniu do pozwanej Sąd Rejonowy ustalił, że przedmiotem jej działalności jest zarządzanie nieruchomościami, działalność w zakresie architektury, inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne.

Pozwana zawarła z (...) S.A. umowę agencyjną, na czas oznaczony od dnia 23 września 2013 roku do dnia 30 września 2014 roku, której przedmiotem było świadczenie usług pocztowych. Do wykonywania czynności wynikających z powyższej umowy pozwana wyznaczyła G. D. oraz I. P..

Powódka była zatrudniona u pozwanej na podstawie umowy zlecenie od dnia 3 września do 20 września 2013 roku. W ramach tej umowy powódka m.in. przygotowywała do przyjmowania w punkcie agencji pocztowej przesyłki zwykłe i rejestrowane, przygotowywała do sprzedaży: znaczki pocztowe, koperty, kartki opakowania do przesyłek, a także przygotowywała przesyłki pocztowe do wydawania.

Dnia 23 września 2013 roku strony zawarły kolejną umowę zlecenie, na okres od 23 września 2013 roku do 31 marca 2014 roku, przedmiotem której było przyjmowanie przez powódkę w punkcie agencji pocztowej przesyłek zwykłych i rejestrowanych, krajowych i zagranicznych, przesyłek listowych z zadeklarowaną wartością, przekazów pocztowych, wpłat na rachunki bankowe, opłat RTV, wydawanie przesyłek pocztowych, wypłaty przekazów pocztowych, opróżnianie nadawczej skrzynki podawczej, prowadzenie dokumentacji związanej z wykonywanymi usługami, czuwanie nad prawidłowym zabezpieczeniem gotówki i stempli, przyjmowanie wpłat czynszowych dotyczących lokali Gminy L. i prowadzenie dokumentacji związanej z ewidencjonowaniem i przekazywaniem niniejszych wpłat na rachunek bankowy (...) Sp. z o.o. Sąd Rejonowy ustalił, że powódka do 24 listopada 2013 r. nie wykonywał czynności związanych z obsługą kasy pozwanej.

W związku z tym, że I. P. przebywała na zwolnieniu lekarskim powódka od 25 listopada 2013 r. przejęła jej obowiązki. W ramach nowych obowiązków powódka przyjmowała wpłaty czynszowe dotyczące lokali Gminy L. i prowadziła niezbędną w tym zakresie dokumentację. Z uwagi na zwiększenie obowiązków powódki, aneksem nr (...) z dnia 25 listopada 2013 r., pozwana zwiększyła wynagrodzenie powódki za okres od 1 grudnia 2013 r. do 31 marca 2014 r. do kwoty 2.000 zł. Ponadto w aneksie wskazano, że powódka ma wykonywać czynności od poniedziałku do soboty.

Powódka z reguły rozpoczynała pracę o godz. 7: 00 na poczcie głównej w L.. Tam pobierała w imieniu i na rzecz pozwanej zaliczkę gotówkową, nośnik pamięci oraz znaczki. Następnie powódka udawała się do punktu agencji pocztowej przy ul. (...), gdzie przygotowywała placówkę do pracy, tj. uaktualniała dokumentację, dokonywała zwrotów listów, a o godz. 8: 00 otwierała ją dla klientów. Równocześnie powódka zajmowała się obsługą klientów (...), prowadząc dwie kasy jednocześnie. Ponadto powódka rozliczała listonoszy, opracowywała przesyłki awizowane, a także prowadziła zestawienia danych z poczty i z (...). Powódka zamykała kasę (...) około godziny 14:00. Następnie dokonywała rozliczenia i zanosila gotówkę do banku. Po powrocie z banku dalej obsługiwała klientów poczty, opisywała listy awizowane, robiła zestawienia wpłat (...), po czym rozliczała się z drugiej kasy. Do zamknięcia placówki powódka zazwyczaj wykonywała dodatkowe, zleczone przez przełożoną czynności. Na koniec każdego miesiąca powódka przygotowywała raport podsumowujący wszystkie wpłaty z danego miesiąca dla każdej ze wspólnot mieszkaniowych, który przesyłała drogą mailową do K. J..

W dniu 23 grudnia 2013 roku strony zawarły umowę zlecenie obowiązującą w okresie od 30 grudnia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku, dotyczącą sporządzenia sprawozdania z wykonanych na rzecz Poczty Polskiej usług za okres od dnia 23 września 2013 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku.

Następnie strony zawarły kolejną umowę zlecenie, na okres od 1 kwietnia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku. W umowie tej powódka zobowiązała się m. in. do przyjmowania w punkcie agencji pocztowej przesyłek zwykłych i rejestrowanych, krajowych i zagranicznych, przesyłek listowych z zadeklarowaną wartością, przekazów pocztowych, wpłat na rachunki bankowe, opłat RTV, wydawania przesyłek pocztowych, wypłat przekazu pocztowego, codziennego rozliczania się z uzyskanych wpływów i przyjętych oraz wydanych przesyłek; przestrzegania zasad ochrony i transportu pieniędzy odprowadzanych do banku zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zgodnie z § 3 umowy zleceniobiorca nie mógł powierzyć wykonywania zobowiązań wynikających z niniejszej umowy innej osobie bez zgody zleceniodawcy. W trakcie trwania powyższej umowy powódka otrzymała w okresie wakacyjnym 10 dni płatnego urlopu.

Ponadto, w dniu 29 września 2014 roku strony zawarły umowę zlecenie obowiązującą w okresie od 29 września 2014 roku do 30 września 2014 roku w zakresie sporządzenia inwentaryzacji towarów będących własnością (...) S.A. pozostających w sprzedaży komisowej (...) sp. z o.o. oraz innych wartości materialnych.

W dniu 30 września 2014 roku powódka wypowiedziała łączącą ją z pozwaną umowę zlecenie z dnia 28 marca 2014 roku, powołując się na niejasność stosunku pracy wynikającą z omijania przepisów prawa pracy.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sądowych oraz zeznań świadków: I. P., H. P., G. D., R. B. oraz D. G.. Zeznania świadków były logiczne i spójne, korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Świadkowie potwierdzili zakres czynności wykonywanych przez powódkę.

Sąd Rejonowy nie dał wiary zeznaniom świadków M. P. oraz K. J. w części, w której świadkowie podnosili brak nadzoru nad pracą powódki w zakresie poboru opłat i wykonywania czynności na rzecz pozwanego albowiem zeznanie te pozostawały w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym w postaci zeznań świadków i bezspornego faktu posiadania przez powódkę upoważnienia bankowego (...) oraz karty bankowej (...) do wpłatomatu kwot pobieranych na rzecz pozwanej spółki.

Sąd I instancji dał wiarę zeznaniom powódki, bowiem korespondowały one z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie i Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do odmowy ich wiarygodności.

Autentyczność i treść dokumentów stanowiących podstawę ustalenia stanu faktycznego, nie była kwestionowana przez żadną ze stron, toteż Sąd Rejonowy uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy.

Przechodząc do rozważań nad zasadnością powództwa, Sąd I instancji wskazał, że powództwo w zakresie roszczenia o ustalenie istnienia stosunku pracy w okresie od dnia 25 listopada 2013 roku do dnia 30 września 2014 roku jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie, zaś powództwo o ustalenie istnienia stosunku pracy w okresie od dnia 3 września 2013 roku do dnia 24 listopada 2013 roku nie było zasadne.

Sąd Rejonowy w pierwszej kolejności wskazał, że powyższą kwestię, na podstawie art. 317 § 1 k.p.c. rozstrzygnął wyrokiem częściowym. Powołując się na poglądy doktryny Sąd I instancji zaznaczył, że „żądanie nadaje się do rozstrzygnięcia” wyrokiem częściowym, gdy strony wyczerpały swoją inicjatywę procesową w celu zgromadzenia sądowni materiału procesowego i nic więcej do sprawy (w zakresie części dochodzonego roszczenia lub jednego ze skumulowanych roszczeń) nie wnoszą.

Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie był zobowiązany do ustalenia czy powódka, zgodnie z art. 189 k.p.c. posiadała interes prawny w zakresie ustalenia istnienia stosunku pracy. W ocenie Sądu powódka niewątpliwie posiadała interes prawny w przedmiotowym ustaleniu, gdyż ustalenie łączącego strony stosunku jako umowy o pracę miałoby bezpośredni wpływ na szereg uprawnień powódki wynikających z przepisów prawa pracy, w tym na wydanie świadectwa pracy czy innych roszczeń niemajątkowych, np. uprawnień urlopowych.

W oparciu o art. 22 k.p., a także utrwalone orzecznictwo Sąd Rejonowy wskazał, że stosunek pracy to więź prawna o charakterze dobrowolnym i trwałym, łącząca pracownika i pracodawcę, której treścią jest obowiązek osobistego wykonywania pracy określonego rodzaju przez pracownika pod kierownictwem, na rzecz i na ryzyko pracodawcy oraz obowiązek pracodawcy zatrudnienia pracownika przy umówionej pracy i wypłacanie mu wynagrodzenia za pracę. W wyroku z dnia 25 listopada 2005 roku (sygn. akt I UK 68/05, Wokanda rok 2006, Nr 4, str. 26) Sąd Najwyższy wskazał, że „cechą umowy o pracę nie jest pozostawianie w dyspozycji pracodawcy, bo to może występować też w umowach cywilnoprawnych, lecz wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy (pracy podporządkowanej). Ta cecha ma charakter konstrukcyjny dla istnienia stosunku pracy. (...) Dla stwierdzenia, że występuje ona w treści stosunku prawnego z reguły wskazuje się na takie elementy, jak: określony czas pracy i miejsce wykonywania czynności (...); podpisywanie listy obecności, podporządkowanie pracownika regulaminowi pracy oraz poleceniom kierownictwa co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy oraz obowiązek przestrzegania norm pracy (...);

obowiązek wykonywania poleceń przełożonych (...); wykonywanie pracy zmianowej i stała dyspozycyjność (...); dokładne określenie miejsca i czasu realizacji powierzonego zadania oraz ich wykonywanie pod nadzorem kierownika. (...) Obowiązek osobistego wykonywania pracy, w tym zwłaszcza zakaz wyręczania się osobami trzecimi, jest również cechą konstrukcyjną umowy o pracę (...).”

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd Rejonowy wskazał, że od 25 listopada powódka przejęła po pracowniku pozwanej -I. P. obowiązki, w szczególności polegające na przyjmowaniu wpłat czynszowych dotyczących lokali Gminy L. i prowadzeniu niezbędnej w tym zakresie dokumentacji. Powódka posiadała upoważnienie bankowe do przekazywania wpłat czynszowych, jak i indywidualnie sygnowaną pieczęć. Pomimo tego, że zakres tych czynności wynikał z umowy zlecenia zawartej z pozwaną w dniu 23 września 2013 roku, powódka dopiero od 25 listopada 2013 roku zaczęła faktycznie wykonywać te czynności. Sąd Rejonowy podkreślił, że dokładnie te same czynności co powódka oraz wcześniej I. P. wykonywała G. D., zatrudniona u pozwanej na podstawie umowy o pracę.

Zdaniem Sądu Rejonowego fakt wykonywania przez pracowników tych samych czynności, w identycznych warunkach nie daje podstaw do zatrudnienia ich na podstawie odmiennych stosunków prawnych. Skoro powódka wykonywała te same czynności co G. D., a ponadto w zastępstwie I. P., zatrudnionych na podstawie umów o pracę, brak jest podstaw, w ocenie Sądu do odmiennej podstawy zatrudnienia powódki. Ponadto fakt, iż powódka była obowiązana do świadczenia usług osobiście, w określonym miejscu i czasie, świadczy o tym, iż w rzeczywistości wykonywała pracę w ramach stosunku pracy. W ocenie Sądu Rejonowego praca wykonywana przez powódkę na rzecz pozwanej spełniała wszystkie kryteria zatrudnienia w ramach stosunku pracy.

Sąd Rejonowy zaznaczył, iż dla określenia stosunku prawnego istniejącego między stronami wola stron i swoboda zawierania umów nie ma decydującego znaczenia, bowiem stosownie do ochronnej funkcji prawa pracy, umowa spełniająca warunki umowy o pracę musi być uznana za taką, nawet wbrew woli stron.

W momencie zawierania umowy powódka wiedziała i godziła się na to, że zawiera umowę zlecenia, a nie umowę o pracę, jednak już same postanowienia umowy, a także realizacja samej umowy świadczą o tym, że w istocie była to umowa o pracę.

Sąd Rejonowy podkreślił, że o tym, że strony łączył stosunek pracy świadczy również fakt, iż powódka otrzymała w trakcie pracy 10 dni płatnej przerwy w okresie wakacyjnym.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy uznał, iż w okresie od 25 listopada 2013 roku do dnia 30 września 2014 roku powódka świadczyła pracę w ramach stosunku pracowniczego.

W przedmiocie ustalenia istnienia stosunku pracy w okresie od 3 września 2013 roku do dnia 24 listopada 2013 roku Sąd I instancji oddalił powództwo. W ocenie Sądu dopiero od 25 listopada 2013 roku praca powódki nabrała cech zatrudnienia pracowniczego na rzecz pozwanej, tym bardziej, że powódka wykonywała czynności, które wcześniej należały do I. P.. Wcześniejsze usługi świadczone przez powódkę nie miały znamion podporządkowania pracowniczego albowiem wszelkie szkolenia w zakresie wykonywanych obowiązków przeprowadzane były pod kierunkiem pracowników Poczty Polskiej (wyrok SR z dnia 7 grudnia 2016 r. wraz z uzasadnieniem, k.194 a.s., tom I, k.206-217 a.s., tom II).

Apelację od powyższego orzeczenia wniosła strona pozwana, zaskarżając powyższy wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie:

I. naruszenie prawa materialnego, tj.: art. 22 § 1¹ Kodeksu pracy poprzez błędną jego wykładnię i przyjęcie, że wykonywanie czynności pocztowych przez powódkę w zakresie, których powódka zobowiązana była do pozostawiania dyspozycyjną przez określony czas niezbędny do wykonywania czynności pocztowych w oparciu o ustalony czas świadczonych usług, stanowi świadczenie pracy na podstawie umowy o pracę, niezależnie od woli i zamiaru osób zawierających umowę cywilnoprawną;

II. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj.: art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające:

- na błędnym przyjęciu, że powódka nie wykonywała czynności samodzielnie, oraz bezzasadnym uznaniu, że czynności wykonywane przez powódkę były wykonywane w stosunku podporządkowania,

- nie uwzględnieniu faktu, iż celem zawarcia umowy zlecenia z powódką było zapewnienie ciągłości funkcjonowania punktu agencji pocztowej, który pozwana prowadziła na podstawie umowy agencyjnej zawartej z (...) S.A., a co za tym idzie błędne przyjęcie, że de facto doszło do zatrudnienia powódki na zastępstwo pracownika przebywającego na zwolnieniu lekarskim;

III. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj.: art. 217 § 1 k.p.c., poprzez pominięcie dowodów:

- z dokumentu w postaci kontrolki zużycia nalepek, która to kontrolka nie stanowiła ewidencji czasu pracy, ale stanowiła kontrolę zużycia nalepek R.

- z zeznań świadków K. J. i M. P., z których wynika, że powódka nie pozostawała w stosunku podporządkowania, realizowała swoje zadania poza siedzibą pozwanej i nie podlegała organizacyjnie żadnemu pracownikowi pozwanej, a swoje zadania wykonywała samodzielnie, we własnym zakresie, decydując o sposobie ich wykonywania

- z dokumentu w postaci protokołu kontroli Państwowej Inspekcji Pracy, z którego wynika, że stosunek prawny łączący powódkę i pozwaną nie wykazuje nieprawidłowości;

IV. naruszenie przepisów postępowania, tj.: art. 328 § 2 k.p.c., poprzez nie wyjaśnienie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn, dla których dowodom wymienionym w pkt. 3, odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

W związku z powyższym pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko apelująca wskazała, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

Pozwana zaznaczyła, że o rodzaju zawartej umowy rozstrzygać powinna przede wszystkim zgodna wola stron, okoliczności zawarcia umowy cywilnoprawnej oraz wzajemne korzyści. Zdaniem pozwanej Sąd I instancji pominął fakt, iż umowa cywilnoprawna zawarta z powódką była konsekwencją zawarcia przez pozwaną umowy agencyjnej z Poczta Polska na świadczenie usług pocztowych, a wolą stron było zawarcie umowy zlecenia. Nie można bowiem zakładać, że strony mające pełną zdolność do czynności prawnych miały zamiar zawrzeć umowę o innej treści niż ta, którą zawarły. Wykonywanie tych samych czynności może występować w ramach umowy o pracę i umowy cywilnoprawnej, bowiem żaden przepis nie zakazuje zawierania umów cywilnoprawnych, w wyniku których, będzie świadczona praca.

W ocenie pozwanej, o nie można uznać, iż powódka wykonywała pracę w sposób podporządkowany charakterystyczny dla stosunku pracy. Fakt wykonywania przez powódkę czynności pocztowych osobiście nie może przesądzać o nawiązaniu przez strony stosunku pracy, bowiem osobiste wykonywanie obowiązków przez zleceniobiorcę jest również charakterystyczne dla stosunków cywilnoprawnych.

Pozwana podkreśliła, że nie kontrolował czasu pracy powódki. W jego ocenie Sąd Rejonowy pominął okoliczność, że czas pracy powódki nie był ewidencjonowany, powódce nie powierzono stałych obowiązków pracowniczych, nikt też nie rozliczał jej ze sposobu wykonywania pracy. Powódce nie były też wydane polecenia służbowe, a samą umowę wykonywała poza siedzibą pozwanego, a wynagrodzenie otrzymywała na podstawie wystawianych rachunków. Ponadto powódka nigdy nie kwestionowała charakteru stosunku łączącego ją z pozwaną.

Zdaniem skarżącej Sąd I Instancji całkowicie pominął okoliczność, że zakres czynności świadczonych przez powódkę i nieobecną I. P. był różny.

I. P. była bowiem zatrudniona w Dziale Finansowo - Księgowym (...) Sp. z o.o. na stanowisku kasjera, a następnie młodszego specjalisty i podlegała służbowo Głównemu Księgowemu Pozwanego. Posiadała ściśle określony zakres obowiązków. Obowiązana była wykonywać polecenia przełożonego. Natomiast powódka samodzielnie i bez podporządkowania służbowego, wykonywała czynności pocztowe. Z tych względów, w ocenie pozwanej, nie można uznać czynności wykonywane przez powódkę były tożsame z obowiązkami I. P., a zatem nie można mówić o zastępstwie.

Pozwana zaznaczyła, że nawet hipotetyczne przyjęcie, iż powódka pozostawała pod jakimkolwiek nadzorem, nie świadczy o tym, że świadczyła pracę w ramach podporządkowania pracowniczego (apelacja pozwanego, k.217-219 a.s., tom II).

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, według norm przepisanych.

Uzasadniając swe stanowisko, powódka wskazała, że wbrew twierdzeniom pozwanej, była zobowiązana do wykonywania czynności osobiście, w miejscu i czasie konkretnie określonym (tj. w placówce przy ul. (...) w L., od poniedziałku do soboty), pod kierownictwem K. J., która to podczas składania zeznań na rozprawie w dniu 19 października 2016 r. potwierdziła wdawanie przez siebie powódce wiążących poleceń oraz sprawowanie nad nią nadzoru w identycznym stopniu jak w stosunku do pracownika G. D.. Powódka podkreśliła, że nie otrzymywała wynagrodzenia wyłącznie za wykonane czynności. Wynagrodzenie było jej bowiem wypłacane także za czas odpoczynku, kiedy korzystała z urlopu wypoczynkowego, co dodatkowo potwierdza pracowniczy charakter łączącego strony stosunku prawnego. W ocenie powódki stawiane w apelacji zarzuty są gołosłowne, dlatego nie zasługują na uwzględnienie (odpowiedź na apelację, k.236-244a.s.).

Postanowieniem z dnia 7 lutego 2017 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie, VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odrzucił apelację w części co do zaskarżenia pkt 2 wyroku z dnia 7 grudnia 2016 roku. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że wydany w sprawie wyrok w pkt 2 jest dla strony pozwanej korzystny, a zatem nie ma ona interesu prawnego w jego zaskarżeniu (postanowienie SR z dnia 7 lutego 2017 r., k. 225 a.s., tom II).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej, jako pozbawiona uzasadnionych podstaw prawnych podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy zważył, że prawidłowe rozstrzygnięcie każdej sprawy uzależnione jest od spełnienia przez Sąd dwóch obowiązków procesowych, tj. przeprowadzenia postępowania dowodowego w sposób określony przepisami procesowymi oraz dokonania wszechstronnej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Przy czym rozstrzygnięcie to winno również znajdować oparcie w przepisach prawa materialnego adekwatnych do poczynionych ustaleń faktycznych. Rozpoznanie zarzutów apelacji powinno w pierwszej kolejności dotyczyć zarzutów naruszenia prawa procesowego oraz tych, odnoszących się do ustaleń faktycznych w sprawie, albowiem jedynie w niewadliwie ustalonym stanie faktycznym możliwa jest ocena stosowania przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego.

W ocenie Sądu Okręgowego zarzuty podnoszone przez skarżącego, to jest naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., art. 217§ 1 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. nie zasługiwały na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w pełni podziela dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne, które znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym oraz rozważania prawne wskazujące na zasadność uwzględnionej części żądania

powódki. Sąd I instancji dokonał wszechstronnego rozważenia i właściwej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Oznacza to, że ustalone w toku postępowania fakty powinny być brane pod uwagę przy ocenie dowodów, natomiast tok rozumowania sądu, wskazujący na sposób rozpatrywania kwestii dowodowych powinien znaleźć odzwierciedlenie w motywach wyroku. Przepis ten stanowi wyraz zasady swobodnej oceny dowodów, którą rozumie się jako wybór, co do określonych środków dowodowych oraz sposobu ich przeprowadzenia. Ramy swobodnej oceny dowodów są wyznaczone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc i wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98). Zarzut przekroczenia swobodnej oceny dowodów, skutkującej błędnymi ustaleniami faktycznymi, może być skuteczny tylko wtedy, gdy skarżący wykaże przekroczenie swobody sędziowskiej w zakresie powyższych kryteriów (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 kwietnia 2015 r., I ACa 1501/14).

Zaznaczenia wymaga, iż zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego, samo przytoczenie w apelacji odmiennej własnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego nie może być uznane za wystarczające do podważenia dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych oraz ich oceny i znaczenia jako przesłanek rozstrzygnięcia sprawy i nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 3 września 1969 roku, w sprawie PR 228/69, niepublikowany; z dnia 7 stycznia 2005 roku, w sprawie IV CK 387/04, opublikowany w LEX nr 177263; z dnia 15 kwietnia 2004 roku, w sprawie IV CK 274/03, opublikowany w LEX nr 164852).

Odnosząc powyższe do realiów rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że dokonane przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne, wbrew twierdzeniom pozwanego, korespondują ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym i nie przekraczają określonych art. 233 § 1 k.p.c. granic swobodnej oceny dowodów. Sąd Rejonowy w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważył materiał dowodowy, wskazał, które dowody uznał za podstawę swoich ustaleń faktycznych, a którym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Sąd Rejonowy uzasadnił przyjęte przez siebie stanowisko i nie naruszył art. 217§ 1 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c.

Odnosząc się do zarzuty pozwanej, dotyczącej naruszenia przez Sąd Rejonowy, przepisów prawa materialnego, tj. art. 22 § 1¹ k.p., Sąd Okręgowy zważył, iż brak jest podstaw do jego uwzględnienia.

Przypomnieć należy, że zgodnie z przepisem art.22 § 1 k.p., przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Stosunek pracy wyróżnia się zatem spośród innych stosunków prawnych takimi cechami, jak koniecznością osobistego wykonania pracy, podporządkowaniem pracownika pracodawcy, wykonywaniem pracy na rzecz pracodawcy i na jego ryzyko, w miejscu i w czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a ponadto odpłatnością pracy.

Stosunek pracy powstaje zasadniczo na podstawie zawartej przez strony umowy o pracę, przy czym zgodnie z art. 22 § 1¹ k.p. o tym, czy pracownik pozostaje w stosunku pracy z zatrudniającym go podmiotem, czy też w innym stosunku (stosunku cywilnoprawnym) decyduje charakter łączącego strony stosunku i treść zawartej umowy, a nie jej nazwa. Nie jest możliwym zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1 art. 22 § 1 k.p.

Sąd Rejonowy dokładnie scharakteryzował stosunek łączący powódkę z pozwaną. Wskazał na występujące w nim cechy charakterystyczne dla umowy o pracę, które w odniesieniu do cech umowy cywilnoprawnej obiektywnie przeważały. Zaprezentował orzeczenia Sądu Najwyższego dotyczące rozstrzyganej kwestii. Przedstawione twierdzenia znajdują odzwierciedlenie w ustalonym stanie faktycznym.

Jak trafnie ustalił Sąd I instancji z dniem 25 listopada 2013 r. powódka przejęła wszelkie zadania służbowe po zatrudnionej na podstawie umowy o pracę I. P.. Były to zarówno czynności związane z obsługą agencji pocztowej, jak i czynności związane z obsługą kasy Spółki (...). Zatem wbrew twierdzeniom pozwanej celem zawarcia z powódką umowy zlecenie nie było wyłącznie zapewnienie ciągłości funkcjonowania punktu agencji pocztowej. Takie stanowisko znajduje również potwierdzenie w fakcie, iż umowa zlecenie została zawarta do dnia 31 grudnia 2014 roku, a zatem na czas aż o trzy miesiące dłuższy niż czas trwania umowy agencyjnej. Gdyby nawiązanie z powódką współpracy nastąpiło wyłącznie w celu realizacji umowy agencyjnej, umowa zlecenie zostałaby z pewnością zawarta maksymalnie do końca trwania umowy z (...).

Powódka była zobowiązana do wykonywania czynności osobiście, w placówce przy ul. (...) w L., od poniedziałku do soboty, pod kierownictwem K. J., za wynagrodzeniem. Podkreślenia wymaga także, że powódka otrzymywała wynagrodzenia także za czas odpoczynku, kiedy korzystała z urlopu wypoczynkowego, co dodatkowo potwierdza pracowniczy charakter łączącego strony stosunku prawnego.

Powyższe okoliczności w sposób jednoznaczny wskazują zatem, iż strony łączył stosunek pracy opisany w art. 22 k.p. W okresie od dnia 25 listopada 2013 r. do dnia 30 września 2014 r. powódka wykonywał bowiem na rzecz strony pozwanej pracę określonego rodzaju, pod jej kierownictwem i na jej ryzyko, w miejscu i czasie przez pozwaną wyznaczonym, a strona pozwana miała wypłacać powódce z tego tytułu ustalone wynagrodzenie. Elementy powyższe z mocy uregulowań ustawowych jak i przyjętej w praktyce orzecniczej wykładni stanu prawnego wynikającego z tych unormowań, definiują i to niezależnie od woli stron, prawne pojęcie umowy o pracę. Reasumując, w świetle powyższych rozważań uznać należy, iż zarzut naruszenia przepisu art. 22 § 1¹ k.p. jest bezzasadny.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił. apelację strony pozwanej, jako bezzasadną.

O kosztach zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą orzeczono w punkcie II wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 9 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.) w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 1667) a obowiązującym od 27 października 2016 r.

SSO Renata Gąsior SSO Marcin Graczyk (spr.) SSO Zbigniew Szczuka

ZARZĄDZENIE

(...)